

LANDSKAPS ARKEOLOGERNA

KULTURMILJÖVETARE OCH KUNSKAPSFÖRMEDELARE
I RIKSTÄCKANDE SAMVERKAN

www.landskapsarkeologerna.se

Augusti 2013

Tre nya böcker

Landskapsarkeologerna tar gärna på sig bokprojekt, bl.a. som författare, redaktörer eller projektledare. Genom åren har det blivit många skrifter om framförallt fornminnen och historia. Nyligen har tre böcker släppts där Landskapsarkeologerna på olika sätt har bidragit.

Boken "Berättelser från markerna"

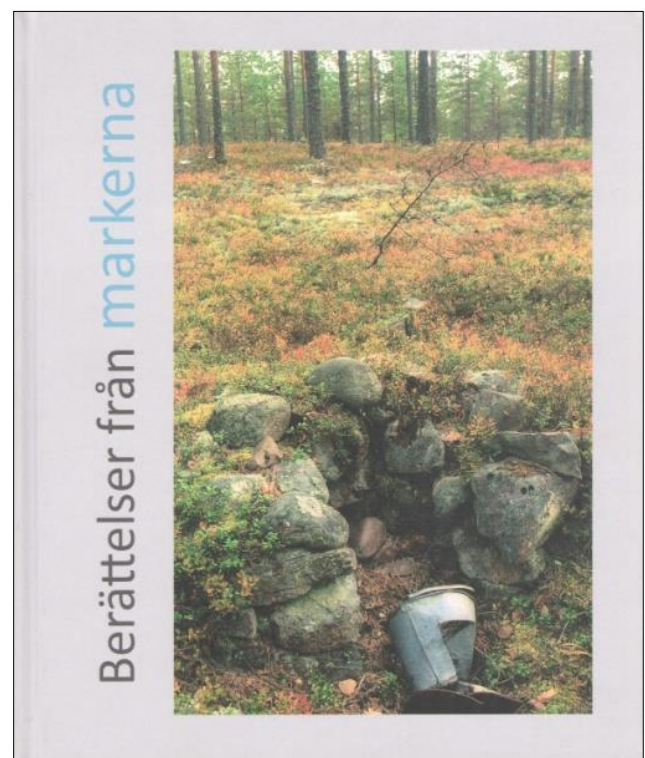
Landskapsarkeologernas Lena Berg Nilsson är en av tre redaktörer till denna bok, som givits ut som första skrift från Bergslagens medeltidsmuseum. Den är en vänbok till Gert Magnusson vid Riksantikvarieämbetet, som ägnat sitt yrkesliv åt arkeologi och kulturmiljöarbete i olika former, genom bl.a. fornminnesinventering, arkeologiska undersökningar och forskning om äldre järnhantering. Ett trettio-tal artikelförfattare, förutom redaktörerna, har medverkat till boken.

Artiklarna spänner över ett stort fält i såväl tid som rum, med gemensamma nämnare i järnet och bergsbruket, skogen och utmarken men också i kulturarvet och landskapet.

Lenas artikel *Från gravmorfologi till gruvmorfologi* fokuserar huvudsakligen på gruv lämningar i Garpenbergs socken i Dalarna utifrån en kortare fältstudie som ägde rum 2006.

I boken representeras Landskapsarkeologerna också av Ola Nilsson, som bidragit med en artikel *Om att inventera stockbåtar* som behandlar denna lämningstyp genom exemplet Malingsbo socken i Dalarna och stockbåtar i Hälsingland.

Bilden på bokens framsida visar ett spisiröse till en koja använd vid skogsarbete eller kolning, fotograferad av Ronnie Jensen.

Strövtåg i Bromma

Boken *Brommas skyltade kulturminnen – en kulturhistorisk vägvisare* är som titeln avslöjar en vägvisare till skyltade fornlämningar och andra kulturminnen i Bromma socken, som ligger i Stockholms västra förorter. Landskapsarkeologernas Bengt Windelhed har under en följd av år tillsammans med författaren till boken, arkeologen Nils Ringstedt, utfört fornminnesinventering i stora delen av Brommas grönområden. Bengt har även bistått med förslag till bokens disposition, kulturgeografiska kunskaper och synpunkter på innehållet.

I boken, som är utgiven av Bromma Hembygdsförening, presenteras 30 skyltade platser huvudsakligen i tre kronologiska avsnitt (som behandlar bronsåldern, järnåldern och torp från historisk tid). Med kartor, skyltarnas information och kompletterande texter visas hur Bromma, före dagens villabebyggelse, genom landhöjning och bebyggelseutveckling, förändrats från ett skärgårdslandskap till ett sammanhängande landområde med agrar prägel.

Dessutom behandlar ytterligare ett avsnitt i boken andra typer av skyltade kulturminnen i Bromma, såsom säterier, parker osv.

Medeltida bergsbruk

Landskapsarkeologerna är också inblandade i bokprojekt på andra sätt än genom texter, bakomliggande research och expertsynpunkter. Ett exempel är Ing-Marie Pettersson Jensens avhandling i arkeologi *Norberg och järnet. Bergsmännen och den medeltida industrialiseringen* där Landskapsarkeologernas Lena Berg Nilsson har bidragit genom digital bearbetning av ca 70 kartor.

Referenser

- Pettersson Jensen, Ing-Marie. 2012. *Norberg och järnet. Bergsmännen och den medeltida industrialiseringen*. (Jernkontorets bergshistoriska skriftserie 46.) Stockholm.
- Pettersson Jensen, Ing-Marie, Berg Nilsson, Lena & Karlsson, Catarina (red.). 2013. *Berättelser från markerna. En antologi om järn, skog och kulturarv*. (Skrifter från Bergslagens medeltidsmuseum I.) Norberg.
- Ringstedt, Nils. 2013. *Brommas skyltade kulturminnen – en kulturhistorisk vägvisare*. Med bidrag av Bengt Windelhed. (Bromma Hembygdsförenings skrift nr 4). Stockholm.

